

Verslag

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

Datum: 28 juni 2016

Auteur: Dienst Activering/ESF

I. Aanwezigen

Naam	Organisatie
Julien Van Geertsom	POD Maatschappelijke Integratie
Bérengère Steppé	POD Maatschappelijke Integratie
Rajae Chatt	POD Maatschappelijke Integratie
Jacqueline Dewulf	POD Maatschappelijke Integratie
Jean Luc Bienfet	AVCB - VBSG
Anton Sabbe	VBO Taskforce
Guillaume Huart	CPAS de Chimay
Lise Marcelis	CPAS de Schaerbeek
Karinne Recloux	CPAS de Charlerloi
Sonia Bertrand	CPAS de Namur
Julie Jockin	CPAS de Namur
Stefanie De Waele	OCMW Kortrijk
Catherine Solek	CPAS d'Anderlecht
Annick Dhoof	CPAS de Berchem-Sainte-Agathe
Jeremy Breyne	CPAS de Saint-Gilles
Bérengère Vanhoutte	CPAS de La Louvière
Rosanne Danubio	CPAS de Liège
Alain Beghin	CPAS de Mons
Amélie Vanwissen	CPAS de Saint-Josse-ten-Noode
An Geukens	OCMW Genk
Anne Lenglez	CPAS de Tournai
Anne Markey	CPAS de Tournai
Barbara de Smet	OCMW Brugge
Carl Pétré	OCMW Antwerpen
Catherine Gros Lambert	CPAS de Berchem-Sainte-Agathe
Christophe Mintiens	CPAS de Jette
Diana Diovisalvi	CPAS de Molenbeek-Saint-Jean
Dominique Gobert	CPAS de Schaerbeek
Edith Robert	CPAS de Saint-Gilles
Françoise Verheyden	CPAS d'Ixelles
Geraldine Hirschy	CPAS de Molenbeek-Saint-Jean
Gert Hambrouck	OCMW Leuven
Guido De Baere	OCMW Gent
Inge Mampaey	OCMW Herenthout
Katelijne Exelmans	ISOM
Katleen Willekens	OCMW Genk
Laila El Fadel	CPAS d'Uccle

Lien Strobbe	OCMW Zele
Mélina Kasvikis	CPAS de Schaerbeek
Michel Deridder	CPAS de Charleroi
Michel Milon	CPAS de La Louvière
Nele De Wever	OCMW Mol
Pascale Teughels	Sociaal Huis Mechelen
Stéphanie Petrov	CPAS de Namur
Vicky Van de Velde	OCMW Zele
Virginie Adant	CPAS de Bruxelles

2. Agenda

1. Goedkeuring verslag vorige bijeenkomst
2. Hervorming GPMI: stand van zaken wetswijziging + uitvoeringsbesluit
3. Hervorming GPMI: stand van zaken ondersteunende maatregelen
4. VBO Taskforce Vluchtelingen crisis (door Anton Sabbe)
5. Het GPMI in de praktijk: OCMW van Chimay (de PEEPI-methodologie)
6. Varia

Goedkeuring verslag van de vorige bijeenkomst

Het verslag van de bijeenkomst van de werkgroep 'sociale activering' van 27 april 2016 wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.

Hervorming GPMI: stand van zaken wetswijziging + uitvoeringsbesluit

Zie PPT-voorstelling

Verloop procedure wetswijziging (slide 3): de stemming in voltallige zitting door het Parlement zou nog kunnen gebeuren voor het parlementair reces.

Op 20 juni 2016 is een overleg voorzien tussen de minister en de OCMW-verenigingen.

Inwerkingtreding van de wet zal zich wellicht situeren tussen 1 september 2016 en 1 januari 2017, met de datum van 1 november 2016 als meest waarschijnlijke op dit moment.

Quid retroactiviteit van de wet: zal hoe dan ook behouden blijven, vermits dit een uitdrukkelijke wens is van de regering. Zal 6 maanden terug in de tijd gaan, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding.

Overlopen ontwerp van koninklijk besluit

Toegevoegd artikel 18/1 (slide 9) : Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie) verduidelijkt dat dit artikel strikt genomen niet noodzakelijk was. De Inspectiedienst heeft een wettelijk mandaat, dat hoeft niet nog eens uitdrukkelijk in het ontwerpbesluit opgenomen te worden. Deze toevoeging aan het algemeen reglement is echter bedoeld om de OCMW's te beschermen tegen een eventuele compenserende vermindering van de gemeentelijke dotatie. Door uitdrukkelijk te stellen dat de Inspectiedienst controle zal uitoefenen op de besteding van de 10 % extra middelen, is het OCMW gewapend om die middelen ook daadwerkelijk aan begeleiding en activering te besteden.

Vragen-Antwoorden

OCMW Sint-Joost-ten-Node: wil meer verduidelijking over de planning van de parlementaire werkzaamheden.

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): de commissie heeft meerderheid tegen oppositie gestemd. In de debatten ging het hoofdzakelijk om de volgende thema's:

- in welke mate houdt de hervorming rekening met de resultaten en aanbevelingen van de studie?
- zal het GPMI een echt begeleidingsinstrument zijn of zal het beperkt zijn tot een geformaliseerde acte?
- het verplichte karakter van de gemeenschapsdienst
- de planning in de tijd
- enkele amendementen waarvan geen enkel werd goedgekeurd

OCMW van Namen: wat met de verplichting om een GPMI te sluiten wanneer de federale financiering is beëindigd?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): er zal geen verplichting zijn om een GPMI te sluiten zonder financiering.

OCMW van Schaarbeek: sommige soorten GPMI zullen worden stopgezet. Houdt deze wijziging in dat voortaan alle soorten GPMI financierbaar zullen zijn?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): ja, met de nuance dat het GPMI studies met volledig leerplan blijft bestaan en gefinancierd zal worden voor de duur van de studies.

Sociaalhuis Mechelen: verwijst naar het gewijzigd artikel 11 (slide 8): wat moet er dan precies in het GPMI staan? Zal dat in de omzendbrief verder worden uitgewerkt?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): de regelgeving biedt een kader aan, het is aan het OCMW om daar invulling aan te geven. Zo bijvoorbeeld is het OCMW volledig vrij in zijn keuze welk instrument het zal hanteren om een sociale balans op te stellen, hoe het denkt te evalueren, enzovoort.

OCMW van Schaarbeek: wat is de financieringsbron van de 10 %?

Julien Van Geertsom, (POD Maatschappelijke Integratie): "Alles komt van de Staat". De 10 % zal komen van de basisallocatie van de terugbetalingen van het LL/Eq. LL. Deze 10 % zal in geen geval leiden tot een vermindering van de subsidie voor de participatie en sociale activering. Het zijn twee aparte zaken, die momenteel allebei hervormd worden. De 10 % voor de GPMI zal maandelijks betaald worden, samen met de rest, en zal dus toegevoegd worden in de massa. Dit mag ook niet verward worden met de verhoogde terugbetaling van het leefloon van 10 % voor de erkende politieke vluchtelingen gedurende een jaar: hier gaat het om een gerichte maatregel, die beperkt is in de tijd (2016 en 2017) en waarvan de jaarlijkse som die verschuldigd is aan het OCMW in een keer zal betaald worden.

Meerdere OCMW's stellen zich vragen over de koppeling tussen de bijzondere subsidie van 10 % voor de GPMI en de subsidie die wordt toegekend in het kader van de participatie en sociale activering. Het antwoord is formeel: er is geen probleem, zolang er geen dubbele tewerkstelling is op het niveau van de subsidie.

OCMW van Brussel: hoe kondigt de planning van de hervorming PSA (participatie en sociale activering) zich aan?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): er werd geen agenda vastgelegd, de hervorming moet in ieder geval beëindigd zijn vóór eind 2016. De timing hangt ook af van de piste die wordt aangeraden: ofwel wijzigen we de wet om deze subsidie te verankeren, zodat ze meerjarig wordt, ofwel wijzigen we enkel het koninklijk besluit dat gesloten wordt op jaarbasis.

Het OCMW van Genk stelt dat zoals het wetsontwerp nu voorligt, er een knelpunt is met betrekking tot de financiering in relatie tot de verplichting tot het sluiten van een GPMI. Bij verhuis van een cliënt met een tussenperiode van meer dan 3 maanden, zal het nieuw bevoegde OCMW verplicht zijn om een GPMI af te sluiten ook als de financiering daarvoor reeds door het vroegere OCMW is uitgeput. Het OCMW van Charleroi treedt het OCMW van Genk hierin bij.

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): dit is inderdaad een probleem dat moet opgelost worden.

Jean-Luc Bienfet (VSGB): de 3 federaties van OCMW's hebben de federale minister een brief geschreven over de hervorming van het GPMI waarin dit probleem tot verplichting van GPMI zonder financiering wordt aangehaald.

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie) sluit dit gedeelte van de sessie af met de mededeling dat de omzendbrief deze vragen inzake verplichting van GPMI, financiering, sanctie (met of zonder uitstel) en tutti quanti zal verduidelijken.

Hervorming GPMI: stand van zaken ondersteunende maatregelen

Zie PPT-voorstelling (slide 13)

Vragen-Antwoorden

Opleiding voor de maatschappelijk werkers

OCMW van Sint-Joost-ten-Node: hoe heeft men deze opleiding voor de maatschappelijk werkers voor ogen?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): over het uiteindelijke concept moet nog overlegd worden met de minister, maar het is de bedoeling dat de opleiding zal georganiseerd worden rond principe van "train-the-trainer". De tool van het GPMI dateert echter niet van gisteren en is goed gekend door de maatschappelijk werkers, zij starten dus niet van nul.

Geïntegreerde informaticatool

Er worden verschillende vragen gesteld over de prijs van deze tool en over de overdracht van gegevens die ermee kan worden uitgevoerd.

Julien Van Geertsom, (POD Maatschappelijke Integratie):

- de voorgestelde tool via Primaweb zal gratis zijn
- De OCMW's die niet Primaweb, maar een betalende software gebruiken, zullen hun softwarehuis moeten betalen voor de ontwikkeling van de tool, wanneer zij deze willen gebruiken in de context van hun software
- het gebruik van deze tool is niet verplicht (we stellen de tool voor, maar verplichten hem niet)
- via de tool zullen de gegevens tussen OCMW's kunnen worden uitgewisseld in verband met de GPMI

Er volgt een discussie over de overdracht van de gegevens van het ene OCMW naar het ander over het GPMI van de gebruikers die verhuizen, van OCMW veranderen, terugkomen na een onderbreking, ... en de rol die het elektronisch sociaal verslag hierin kan spelen. De standpunten liggen nogal ver uit elkaar en gaan over het beroepsgeheim, de efficiëntie van een geautomatiseerde overdracht van gegevens, ...

VBO Taskforce Vluchtelingencrisis (door Anton Sabbe)

Zie PPT-voorstelling door Anton Sabbe, projectcoördinator VBO Taskforce Vluchtelingencrisis (Vrijgesteld door KBC Groep, Tel. +32 2 429 95 06 — Gsm +32 475 53 81 28)

Taskforce, opgericht in september 2015, door het VBO in het kader van de vluchtelingencrisis. Deze VBO Taskforce heeft 2 werkgroepen opgericht, die zich enerzijds richten op financiële en materiële steun, anderzijds op opleiding en toeleiding naar werk.

In de Taskforce zetelen afgevaardigden van de sectorfederaties, van het middenveld (onder andere NGO's) en openbare instanties (onder andere de VDAB). Bedoeling is om samen te zoeken naar structurele oplossingen op lange termijn. Momenteel zijn een 40-tal projecten opgestart: 30 in het kader van de financiële en materiële ondersteuning en 10 in het kader van de opleiding en toeleiding naar werk.

ISOM (Intergemeentelijk Samenwerkingsverband OCMW's Middenkempempen) vraagt hoe de taskforce aankijkt tegen het verwerven van talenkennis, meer bepaald of een voldoende kennis van het Nederlands een voorwaarde is om in aanmerking te komen voor deelname aan de projecten. Hun ervaring is namelijk dat de VDAB in Antwerpen mensen van vreemde afkomst zo vlug mogelijk wil activeren zonder hen de tijd te geven om eerst de taal machtig te worden.

Anton Sabbe: de taalopleiding kan ingebed worden in het tewerkstellings- of opleidingstraject.

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): het combineren van taalverwerving met een tewerkstelling of opleiding is een succesformule (Nederlands op de werkvloer) die nog veel te weinig aangesproken wordt terwijl het integendeel zou moeten veralgemeend worden.

Reacties vanuit de zaal: werkgevers zijn zeer terughoudend om mensen aan te werven die de taal niet of onvoldoende machtig zijn. Vandaar dat in een traject meestal eerst de taal wordt aangepakt en pas daarna aan een tewerkstelling of opleiding wordt gedacht. Hoe kun je werkgevers overtuigen om mee te stappen in een traject waarin de volgorde wordt omgekeerd?

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): de houding van de werkgevers is ingegeven door een gebrek aan kennis en informatie, kijk maar naar het kluwen van verblijfsstatuten. Het is bijgevolg van groot belang om helder en laagdrempelig te informeren.

OCMW van Ukkel: hoe deze dualiteit beheren tussen de duurzame voorbereiding in de vorm van een voortraject en de onmiddellijke activeringspiste in de vorm van een stage op de arbeidsplaats? Kan overwogen worden om personen tewerk te stellen die zelfs niet bekwaam zijn om hun arbeidsovereenkomst te lezen?

Anton Sabbe: er zijn mensen die daar vragende partij voor zijn, zeker eenmaal ze erkend zijn. Op die behoefte willen we dan ook inspelen.

Julien Van Geertsom (POD Maatschappelijke Integratie): benadrukt nogmaals het succes van het aanleren van nieuwe vaardigheden in combinatie met het valoriseren van reeds verworven vaardigheden. Het spreekt voor zich dat een dergelijke aanpak goed moet begeleid worden zodat het opleidingsaspect niet verwaarloosd wordt.

Het project « **Je construis mon étoile pas à pas** » ingevoerd door het OCMW van Chimay en gesubsidieerd door het Europees Sociaal Fonds streeft ernaar een gesprekmethodologie te ontwikkelen, samen met een tool voor lokale ontwikkeling om:

- Inschakelingstrajecten in te voeren en te evalueren. Ervoor zorgen dat de persoon zijn project kan identificeren, kan ontdekken wat hem momenteel afremt, de acties kan kiezen die hem in staat stellen om vooruitgang te boeken en samen hiermee ZIJN vooruitgang te evalueren;
- Een netwerk van professionals structureren. De begunstigden een zo breed mogelijke keuze aan acties voortellen door de praktijken te harmoniseren en de verschillende actoren te coördineren;
- Helpen met het sturen van het economische en sociale actiebeleid op het grondgebied van Chimay door statistische studies uit te voeren die het mogelijk maken om de aanvragen, noden, remmen te kennen die de begunstigden ervaren om een impuls te geven aan nieuwe acties en de bestaande acties te optimaliseren.

Het is de bedoeling om de begunstigde in het centrum te plaatsen van wat hem aanbelangt door een duidelijk integratietraject te hertekenen.

Uitleg van de methodologie

De PEEPI-methodologie bestaat erin om een inschakelingstraject in te voeren.

De referentiepersoon van het traject ontvangt de begunstigde op gesprek met het PEEPI-programma (informaticaversie) - Protocole d'Evaluation et d'Elaboration des Parcours d'Insertion. Het eerste deel van het gesprek bestaat uit het maken van een ster die overeenkomt met de foto van de huidige situatie van de begunstigde.

Bij dit gesprek kan de begunstigde een standpunt innemen over 7 items: huisvesting, gezondheid, budget, communicatie, beroepsbekwaamheden, opleiding en burgerschap. Door op elk van deze items te klikken, krijgt de begunstigde toegang tot een vragenlijst waarop hij antwoordt met het voorstel dat het best bij hem past. Naar gelang de antwoorden tekent de ster zich af. De begunstigde heeft dus op dat ogenblik een beeld dat overeenkomt met zijn situatie.

Vervolgens maken we van dit moment gebruik om over te gaan naar de tweede stap van het gesprek dat bestaat uit het identificeren van de vragen, de noden en de remmingen van de begunstigde.

Het traject is een geheel van stappen om van punt A (waar ik ben, wat me bevalt en wat me niet bevalt) naar punt B te gaan (de plaats die ik moet bezetten om er erkend te worden, om iemand te zijn voor de anderen). Dit noemen wij het ZIJN. De stappen om dit te bereiken zijn het DOEN (een opleiding, een stage volgen, een CV opstellen, ...) of het HEBBEN (een rijbewijs hebben, geld hebben, ...).

Een inschakelingstraject bestaat dus uit stappen, soms opeenvolgend, soms gelijktijdig, vaak geïndividualiseerd, soms collectief, maar altijd gepersonaliseerd. De inzet van de stappen (dit wil zeggen de door de begunstigde gekozen opties) is dat zij ertoe moeten bijdragen om de persoon dichter bij zijn eigen, persoonlijke doelstelling, zijn plaatsaanvraag moeten brengen = ZIJN.

WAT IS HET ALGEMENE SCHEMA?

Er bestaat een NOOD: echte uitdaging om de plaats te vinden/te behouden die het best past in de maatschappij.

De nood wordt geformuleerd in functie van de gesprekspartner: dat is de VRAAG: wat de begunstigde vermeldt wanneer hij aankomt bij zijn referentiepersoon van het traject.

De techniek die men bij de PEEPI-methodologie gebruikt om de nood grondig te onderzoeken en te verduidelijken is de regel van VOOR. Het is een principe dat de begunstigde in een positie plaatst waarin hij zijn aanvraag verduidelijkt (en rechtvaardigt) om zijn doelstelling te bereiken.

De nomenclatuur van ZIJN:

- 1) OUDER ZIJN: een goede papa/mama, grootvader/grootmoeder, mij bezighouden met mijn kinderen, zorgen voor het welzijn van het gezin, goede gezondheid voor de kinderen, ...
- 2) STABIEL ZIJN/BESCHERMD WORDEN: een statuut hebben (ambtenaar, loontrekkende, ...), werken in ..., een vast postadres hebben, een gezin stichten, het goed hebben, persoonlijke ontplooiing, ...
- 3) LOONTREKKENDE ZIJN: werken, dat is alles! werken om te werken, een loon hebben, werken zoals iedereen, ...
- 4) ZICHZELF ZIJN: leven volgens mijn waarden, ik wil wel werken, maar zonder mijn waarden op te geven, zichzelf zijn, een vrouw zijn (in de zin van vrouwelijkheid), een man zijn (in de zin van mannelijkheid), vrij zijn, ...
- 5) ZIJN ZOALS DE ANDEREN: niet verschillend zijn, niet opvallen, de norm volgen, belastingen betalen, zoals iedereen, ...
- 6) NUTTIG ZIJN: de anderen helpen, om de anderen geven, sociaal zijn, geven-nemen, naar buiten gaan, ...

De referentiepersoon is dus een orkestleider. Hij helpt de begunstigde om zijn inschakelingstraject op te bouwen door te bepalen waar hij start, welke plaats hij zoekt en vervolgens verzamelt hij alle middelen van het grondgebied die waarschijnlijk zullen helpen om de doelstelling te bereiken. De referentiepersoon van het traject begeleidt niet in een actie, aangezien hij afstand neemt van het traject en daarom voert hijzelf niet één van de acties uit. Uiteindelijk evalueert de referentiepersoon de impact van een dergelijke actie op het traject van de begunstigde.

Via deze methodologie (werkelijke en gepersonaliseerde noden van de begunstigten) beantwoordt men aan de missie, gecodificeerd in artikel 59 van de organieke wet, die erin bestaat de meest gepaste werkmethodes in te voeren met als doel de overtuigingen van de begunstigten te respecteren.

Het GPMI wordt een echt begeleidingsinstrument dat steunt op de verlangens, de noden van de persoon en de mogelijkheden van het grondgebied (dankzij het verzamelen van gegevens die vooraf werden gerealiseerd).

Na elk gesprek wordt systematisch een GPMI opgesteld (18-25 jaar, maar ook 25 jaar en ouder) vanuit de acties die werden gekozen met deze *gemeenschappelijke doelstelling waarover vooraf werd onderhandeld door alle deelnemende partijen*. Het OCMW van Chimay legt immers niet enkel de nadruk op een professionele inschakeling, maar ook op een activering die gebaseerd is op de burgerparticipatie, door zoveel mogelijk het isolement trachten te doorbreken via maatschappelijk nuttige activiteiten. Dit project illustreert het multifunctionele karakter van het aanbod inzake sociale activering.

De opvolgingscellen

De opvolgingscel maakt het mogelijk om een coherente benadering te hebben en een kennis van de sterktes, de zwakten, de bedreigingen en de kansen tussen identieke diensten of in andere activiteitsdomeinen. Bovendien maakt de mutualisering tussen diensten de optimalisering mogelijk van het werk via netwerken om het werk van onze begunstigden relevant en efficiënt te maken. De uitwisselingsgroepen groeperen de actoren van de inschakeling van het grondgebied (+ vrijwilligers/burgers/begunstigden/...) om:

- lokale informatie uit te wisselen: bijvoorbeeld een nieuwe actie, een wijziging van referentiepersoon, enz.;
- alle acties van het grondgebied te verzamelen die het mogelijk maken om gelijk welke rem op te heffen die het publiek ervaart, waardoor iedereen beter weet wie wat doet en vooral wat de werkelijke meerwaarde is van elk middel tot inschakeling.

Varia

Geen variapunten.

Volgende vergadering: dinsdag 11 oktober 2016 om 14 uur in zaal Mandela WTC II.